

Pytania i odpowiedzi (do bierzmowania)

O OBJAWIENIU BOŻYM

1. W czy zawiera się wszystko, co Pan Bóg objawił?
To wszystko, co Pan Bóg objawił zawiera się w Piśmie Świętym i Tradycji.
2. Co to jest Pismo Święte?
Pismo Święte jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, który zawiera Słowo Boże skierowane do ludzi.
3. Kto jest autorem Pisma Świętego?
Autorami Pisma Świętego są ludzie natchnieni przez Ducha Świętego.
4. Jak dzieli się i z ilu ksiąg składa się Pismo Święte?
Pismo Święte dzieli się na Stary Testament - 46 ksiąg - oraz Nowy Testament - 27 ksiąg, razem 73 księgi.
5. Co jest przewodnią myślą Pisma Świętego?
Przewodnią myślą Pisma Świętego jest Boży Plan Zbawienia ludzkości.
6. Jak inaczej nazywamy Ewangelię?
Ewangelię nazywamy też „Dobrą Nowiną”, ponieważ obwieszcza człowiekowi wyzwolenie z grzechu, łaskę, zbawienie, godność dziecka Bożego; ukazuje sens życia.
7. Kto napisał cztery Ewangelie?
Ewangelie napisali: św. Mateusz, św. Marek, św. Łukasz, św. Jan.
8. Wymień księgi Pisma Świętego Nowego Testamentu.
Cztery Ewangelie, Dzieje Apostolskie, 14 listów św. Pawła, 7 listów innych Apostołów oraz Apokalipsa (Objawienie) św. Jana.
9. Co to jest Tradycja?
Tradycja, czyli Podanie ustne, zbiór objawionych prawd Bożych, niespisanych przez Apostołów, które Kościół Katolicki przechowuje i podaje do wierzenia.

NAJWAŻNIEJSZE PRAWDY WIARY

10. Jakie znasz krótkie streszczenia prawd wiary?
Wierzę w Boga Ojca czyli Skład Apostolski, oraz tzw. Sześć Prawd Wiary.
11. Powiedz Skład Apostolski.
12. Wymień Sześć Prawd Wiary.
  1. Jest jeden Bóg.
  2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
  3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży, Duch Święty.
  4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
  5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
  6. Łaska Boska jest do zbawienia konieczna.
13. Skąd wiemy, że Pan Bóg istnieje?
O istnieniu Pana Boga wiemy:
  - a) z istnienia świata i wielkiego ładu w świecie

- b) z przekonania wszystkich ludów
- c) z własnego sumienia
- d) z Objawienia Bożego

14. Kto to jest Pan Bóg?

Pan Bóg jest to Duch nieskończenie doskonały, Stworzyciel nieba i ziemi. To Pan, Król, Sędzia, a nade wszystko dobry i miłosierny Ojciec.

15. Co znaczy, że Bóg jest Duchem?

Znaczy to, że jest niewidzialny, nieśmiertelny, nie ma ciała, ale ma rozum i wolną wolę.

16. Kogo nazywamy Trójcą Świętą?

Trójcą Świętą nazywamy jednego Boga w trzech osobach: Ojca, Syna i Ducha Świętego.

17. Dlaczego Trzy Osoby Boskie są jednym Bogiem?

Trzy Osoby Boskie są jednym Bogiem, ponieważ mają tę sama naturę (te same doskonałości).

18. Jakie przymioty posiada Bóg?

Bóg jest:

- a) wieczny - zawsze był, jest i będzie
- b) wszechmocny - może czynić wszystko, co chce
- c) niezmienny - zawsze jest ten sam
- d) najmądrzy - wszystko, co robi jest mądre i dobre
- e) święty - złego nie chce, brzydzi się grzechem (ale nie grzesznikiem)
- f) najsprawiedliwszy - za dobre wynagradza, a za złe karze
- g) najmiłosierniejszy - pragnie zbawienia wszystkich ludzi

19. Dlaczego Pana Boga nazywamy Stworzycielem?

Pana Boga nazywamy Stworzycielem, ponieważ On stworzył, czyli uczynił z niczego cały świat.

20. Dlaczego Bóg stworzył świat?

Bóg stworzył świat:

- a) dla swojej chwały
- b) dla szczęścia i dobra wszystkich stworzeń

21. Co to jest Opatrzność?

Opatrznością nazywamy Bożą opiekę nad światem.

22. Kto to są Aniołowie?

Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, a nie mają (co oczywiste) ciała i duszy nieśmiertelnej.

23. kim jest człowiek?

Człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem Boga na ziemi; to jedna całość ciała i duszy nieśmiertelnej.

24. Dlaczego Pan Bóg stworzył człowieka?

Pan Bóg stworzył człowieka, aby Boga znał, czcił, kochał i służył Mu, a przez to osiągnął szczęście wieczne.

25. Co charakteryzowało ludzi w raju?

Pierwsi ludzie byli dziećmi Bożymi; dobrymi i szczęśliwymi.

26. Przez co ludzie utracili dziecięstwo Boże i szczęście?

Dziecięstwo Boże i szczęście ludzie utracili przez nieposłuszeństwo względem Boga, czyli przez grzech.

27. Co to jest grzech pierworodny?

To grzech pierwszych rodziców, który dziedziczymy od swoich rodziców.

28. Kto z ludzi jest wolny od grzechu pierworodnego?

Wolną od grzechu pierworodnego jest Najświętsza Maryja Panna, dlatego nazywamy ją Niepokalaną.

29. Co Bóg uczynił, aby ludzie po grzechu pierworodnym mogli otrzymać łaskę i wieczne szczęście?
Pan Bóg ulitował się nad ludźmi i już pierwszym rodzicom obiecał, że ześle im zbawiciela.

30. Kim jest Jezus Chrystus?

Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

31. Skąd wiemy, że Pan Jezus jest Bogiem?

Z Objawienia Bożego zawartego w Piśmie Świętym.

32. Skąd wiemy, że Pan Jezus był prawdziwym człowiekiem?

Z Objawienia Bożego, zawartego w Piśmie Świętym. O istnieniu Jezusa wspominają też starożytni historycy rzymscy i żydowscy.

33. Wymień najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa.

(Drogi uczniu Jezusa, pomyśl sam)

34. Jakie znaczenie miały cuda Jezusa?

Cuda Jezusa:

- a) oznajmiały, że już nadszedł zapowiadany czas zbawienia
- b) ukazywały moc Jezusa
- c) ukazywały miłosierdzie Jezusa pochylającego się nad ludzką niedolą

35. Wymień kilka cudów Pana Jezusa.

(Musisz pogrzebać w pamięci. Już wiesz? Przemiana wody w wino w Kanie Galilejskiej, rozmnożenie chleba, uzdrowienie paralytyka, wskreszenie Łazarza, uciszenie burzy na morzu...)

36. Wymień kilka przypowieści Pana Jezusa.

(Nie mów, że nie pamiętasz! O synu marnotrawnym, o zagubionej owcy, o miłosiernym Samarytaninie, o siewcy, o robotnikach w winnicy, o talentach... Pamiętasz jeszcze więcej?)

37. Jaki jest najważniejsze Przykazanie?

Najważniejszym przykazaniem jest przykazanie miłości: „Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca twego, z całej duszy twojej, z wszystkich sił twoich, za wszystkiej myśli twojej, a bliźniego twego jak siebie samego”. Objawił je Bóg w Starym Testamencie, a przypomniał o nim Pan Jezus.

38. Co to jest Kościół katolicki?

Kościół katolicki to:

- a) Zjednoczenie chrześcijan, którzy pod przewodnictwem Papieża dążą do zbawienia przez wyznawanie tej samej wiary i przyjmowanie tych samych sakramentów
- b) lud Boży wybrany przez Boga, mający do spełnienia specjalne zadanie: uczyć o Bogu i być znakiem Boga
- c) Ciało Mistyczne Jezusa Chrystusa, czyli żywy organizm, którego głową j est Chrystus, członkami ludzie ochrzczeni, połączeni z nim życiem Bożym (łaską), wzajemnie odpowiedzialni za siebie.

39. Co jest celem i zadaniem Kościoła?

Zadaniem Kościoła jest kontynuowanie misji zbawczej Chrystusa; budowanie Królestwa Bożego na ziemi i prowadzenie wszystkich ludzi do zjednoczenia z Bogiem w wieczności.

40. Jaką władzę dał Chrystus Kościołowi?

Jezus dał Kościołowi potrójną władzę: nauczycielską, kapłańską i pasterską.

41. Jakie cechy posiada Kościół?

Kościół katolicki jest:

- a) Jeden
  - ponieważ głosi zawsze i wszędzie tę samą naukę
  - udziela wszędzie tych samych sakramentów
  - ma jednego, najwyższego pasterza
- b) Święty

- głosi świętą naukę Jezusa Chrystusa
- sprawuje Eucharystię i udziela sakramentów (a działa wtedy sam Bóg)
- wychował i wychowuje zastępy świętych

c) Powszechny

- trwa nieprzerwanie od Jezusa do końca świata
- jest przeznaczony do wszystkich ludzi
- rozszerza się po całej ziemi

d) Apostolski

- uczy tego samego, co Apostołowie
- udziela tych samych co oni sakramentów
- biskupi są prawowitymi następcami Apostołów

42. Przez kogo Chrystus ożywia i umacnia Swój Kościół?
 Chrystus ożywia i umacnia Kościół przez Ducha Świętego.

43. Kim jest Duch Święty?

Duch Święty to trzecia Osoba Boska, która pochodzi od Ojca i Syna.

44. Kiedy Duch Święty zstąpił na Apostołów?

Duch Święty zstąpił na Apostołów w dzień Zielonych Świąt (Dzień Pięćdziesiąticy), w postaci ognistych języków.

45. Kiedy Duch Święty zstępuje na nas?

Duch Święty zstępuje na nas już przy chrzcie świętym, a w szczególny sposób napełnia nas sobą w sakramencie bierzmowania.

46. Jaką rolę w Kościele spełniają biskupi i kapłani?

Biskupi są następcami Apostołów, a kapłani współpracownikami biskupów. Zjednoczeni z Ojcem Świętym wypełniają urząd nauczycielski, kapłański i pasterski w Kościele.

47. Co to jest diecezja?

Diecezja to część Kościoła, którą rządzi biskup ordynariusz. My należymy do diecezji kieleckiej. Jej ordynariuszem jest ks. biskup Jan Piotrowski, a biskupem pomocniczym jest ks. bp Marian Florczyk.

48. Co to jest Świętych Obcowanie?

Świętych Obcowanie jest to duchowa łączność między wiernymi na ziemi, duszami w czyśćcu i świętymi w niebie.

49. Dlaczego czcimy Matkę Najświętszą?

Matkę Najświętszą czcimy dlatego, bo jest:

- Matką Boga - Jezusa Chrystusa
- Niepokalanie poczęta (wolna od grzechu pierworodnego od pierwszej chwili życia)
- Wniebowzięta - z duszą i ciałem

50. Jaki sąd czeka człowieka po śmierci?

Zaraz po śmierci, sąd szczegółowy, a po zmartwychwstaniu ciał sąd ostateczny nad całą ludzkością.

51. Co to jest czyściec?

Czyściec jest to stan kary doczesnej.

52. Co to jest niebo?

Niebo jest to stan, w którym aniołowie i święci cieszą się wiecznym szczęściem.

53. Co to jest piekło?

Piekło jest to stan wiecznej kary

O MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

54. Wymień dziesięć przykazań Bożych.

55. Kiedy Bóg nadał ludziom dziesięć przykazań?

Bóg nadał je na Górze Synaj przez Mojżesza, a potwierdził je swoim autorytetem Jezus Chrystus.

56. Co to jest sumienie?

Sumienie jest to głos duszy, który mówi: „to czyn, bo dobre; tamtego nie czyn, bo złe”.

57. Kiedy człowiek popełnia grzech ciężki?

Człowiek popełnia grzech ciężki, gdy świadomie i dobrowolnie, w ważnej sprawie przekracza przykazanie Boże lub kościelne.

58. Czym jest grzech?

Grzech jest obrazą Boga, niewdzięcznością wobec dobrego Stwórcy; jest raną zadaną Kościołowi i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza. Grzech może być lekki lub ciężki.

59. Na czym polega grzech lekki?

Grzech lekki polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy mniej ważnej albo przekraczając je w rzeczy ważnej czyni to niezupełnie świadomie lub niezupełnie dobrowolnie.

60. Jakie nieszczęścia sprowadza na człowieka grzech?

Grzech ciężki powoduje utratę łaski uświęcającej, a po śmierci karę wieczną. Grzech lekki nie powoduje utraty łaski uświęcającej, lecz pozbawia człowieka wielu łask uczynkowych, sprowadza kary w czyśćcu i przygłusza głos sumienia.

61. Co to są grzechy cudze?

Grzechy cudze popełniamy wtedy, gdy pomagamy bliźniemu w grzechu.

62. Co to jest cnota?

Cnota jest to stała skłonność do spełniania dobrych uczynków.

63. Co to są cnoty Boskie?

Cnoty Boskie są to te cnoty, które odnoszą się do Boga, udoskonalają naszą więź z Bogiem.

Są to: wiara, nadzieja i miłość.

64. Co to są cnoty obyczajowe?

Cnoty obyczajowe są to te cnoty, które odnoszą się do nas samych i do naszego współżycia z ludźmi. Są to: roztropność, sprawiedliwość, męstwo i umiarkowanie.

65. Wymień uczynki miłosierdzia co do duszy.

1. Grzeszących upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

66. Wymień uczynki miłosierdzia co do ciała.

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

67. Co to jest modlitwa?

Modlitwa jest to rozmowa człowieka z Bogiem. Może być ona ustna, myślna, indywidualna lub liturgiczna. Możemy Boga prosić, dziękować Mu, przepraszać Go i uwielbiać.

68. Wymień tajemnice różańca świętego.

CZEŚĆ PIERWSZA — TAJEMNICE RADOSNE

Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie

Nawiedzenie świętej Elżbiety

Narodzenie Jezusa

Ofiarowanie Jezusa w świątyni

Odnalezienie Jezusa w świątyni

CZEŚĆ DRUGA — TAJEMNICE ŚWIATŁA

Chrzest Jezusa w Jordanie

Objawienie się Jezusa w Kanie Galilejskiej

Głoszenie królestwa i wzywanie do nawrócenia

Przemienienie Pańskie na górze Tabor

Ustanowienie Eucharystii

CZEŚĆ TRZECIA — TAJEMNICE BOLESNE

Modlitwa Jezusa w Ogrójcu

Biczowanie Jezusa

Cierniem ukoronowanie Jezusa

Dźwiganie krzyża na Kalwarię

Ukrzyżowanie i śmierć Jezusa

CZEŚĆ CZWARTA — TAJEMNICE CHWALEBNE

Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa

Wniebowstąpienie Chrystusa

Zesłanie Ducha Świętego

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny

Ukoronowanie Maryi na Królową nieba i ziemi

69. Wymień pięć przykazań kościelnych.

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

70. Wymień obowiązujące święta kościelne.

Boże Narodzenie, Nowy Rok, Trzech Króli, Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, Niepokalane Poczęcie NMP, Wniebowzięcie NMP, Św. Piotra i Pawła, Wszystkich Świętych, Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego, no i oczywiście wszystkie niedziele.

O ŁASCE I SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

71. Co to jest łaska Boża?

Łaska Boża to dar nadprzyrodzony, którego Bóg udziela nam do zbawienia.

72. Kto nam wysłużył łaskę Bożą?

Wszystkie łaski wysłużył nam Jezus Chrystus swą męką, śmiercią i zmartwychwstaniem. Otrzymujemy je tylko od Niego.

73. Jakie są rodzaje łaski Bożej?

Rozróżniamy łaskę uświęcającą i łaskę uczynkową.

74. Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca to dar Boży, który daje nam życie nadprzyrodzone i czyni nas dziećmi Bożymi.

75. Kiedy po raz pierwszy otrzymaliśmy łaskę uświęcającą i przez co możemy ją utracić? Łaskę uświęcającą otrzymaliśmy na chrzcie świętym, a możemy ją utracić przez grzech ciężki.

76. Przez co możemy odzyskać łaskę uświęcającą?

Utraconą łaskę uświęcającą możemy odzyskać przez sakrament pokuty i żal doskonały.

77. Przez co pomnażamy w sobie łaskę uświęcającą?

Łaskę uświęcającą pomnażamy w sobie przez przyjmowanie sakramentów i spełnianie dobrych uczynków.

78. Co to jest łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków.

79. Co to jest sakrament?

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam łaskę Bożą.

80. Wymień siedem sakramentów świętych.

81. Jak dzielimy sakramenty?

Sakramenty dzielimy na:

- a) sakramenty dla umarłych na duszy - chrzest i pokuta; i dla żywych na duszy - pozostałe
- b) sakramenty niepowtarzalne - chrzest, bierzmowanie, kapłaństwo; i powtarzalne - pozostałe

82. Co to jest chrzest?

Chrzest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie Boże (łaskę), czyni członkami Kościoła. Pierwszy, bo bez niego nie można przyjąć ważnie innych sakramentów. Najpotrzebniejszy, bo bez niego nie można się zbawić. zobowiązuje on nas do stałego nawracania się, do walki z grzechem i pogłębiania wiary.

83. Kto może udzielić chrztu świętego?

Chrztu świętego uroczystego może udzielić kapłan lub diakon, zaś w nagłym wypadku - każdy człowiek.

84. W jaki sposób należy ochrzcić w nagłym wypadku?

- a) wzbudzić intencję, że chcę ochrzcić
- b) polać czoło chrzczonego wodą
- c) równocześnie wypowiedzieć słowa: „(imię), ja ciebie chrzczę, w imię Ojca, i Syna, i Ducha Świętego”

85. Co to jest bierzmowanie?

Bierzmowanie jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.

86. Jaki jest związek pomiędzy chrztem i bierzmowaniem?

Przez chrzest otrzymujemy prawo udziału w posłannictwie Jezusa Chrystusa (głoszenie Słowa Bożego, oddawanie czci Bogu, przetwarzanie świata), zaś przez Sakrament Bierzmowania przyjmujemy na siebie obowiązek, aby świadomie włączyć się w to posłannictwo i otrzymujemy w tym celu pomoc łaski Bożej.

87. Jakich łask udziela bierzmowanie?

1. Pomnaża łaskę uświęcającą
2. Wyciska na duszy niezatarty znak wyznawcy Chrystusa
3. Daje siedem darów Ducha Świętego
4. Daje łaskę uczynkową, abyśmy wiarę mężnie wyznawali, bronili jej i według niej żyli

88. Wymień siedem darów Ducha Świętego.

1. Dar mądrości
2. Dar rozumu
3. Dar rady
4. Dar męstwa
5. Dar umiejętności
6. Dar bojaźni bożej
7. Dar pobożności

89. Co to znaczy bronić swojej wiary?

Znaczy to:

- a) umieć odpowiedzieć na stawiane zarzuty
- b) być krytycznym wobec tych, którzy chcą wiarę ośmieszyć
- c) nie dawać złym życiem powodu do ataków na wiarę

90. Jak należy przygotować się do sakramentu bierzmowania?

1. Modlić się o dary Ducha Świętego
2. Poznać najważniejsze prawdy wiary
3. Wyrabiać w sobie pobożność, pracowitość, silną wolę, życzliwość
4. Wybrać sobie patrona
5. Poprosić świadka do bierzmowania
6. Oczyszczyć duszę z grzechów

91. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament ustanowił Pan Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy, słowami: „bierzcie i jedzcie, to jest bowiem Ciało Moje - to jest bowiem Kielich Krwi Mojej”.

92. W jakim celu ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Pan Jezus ustanowił Eucharystię, aby:

- a) za nas ofiarować się we Mszy św.
- b) w Komunii św. Być naszym pokarmem
- c) aby stale przebywać wśród nas

93. Co to jest Msza św.

Msza św. jest to uobeczeniem ofiary krzyżowej Jezusa Chrystusa.

94. Kiedy dobrze uczestniczymy we Mszy św.?

Wtedy kiedy jesteśmy obecni w kościele na całej Mszy św., modlimy się wspólnie z kapłanem i ofiarujemy się wraz z Panem Jezusem Bogu Ojcu. W pełni uczestniczymy wówczas, gdy przyjmujemy Komunię św.

96. Co to jest sakrament pokuty?

Sakrament pokuty i pojednania, to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza nam grzechy popełnione po chrzcie św. i daje pomoc, aby stawać się lepszym człowiekiem.

97. Wymień pięć warunków dobrej i ważnej spowiedzi św.

1. Rachunek sumienia
2. Żal za grzechy
3. Mocne postanowienie poprawy
4. Wyznanie grzechów
5. Zadośćuczynienie Bogu i bliźnim

98. Co to jest namaszczenie chorych?

Namaszczenie chorych to sakrament, w którym ciężko chory otrzymuje szczególnie łaski dla duszy, ulgę w cierpieniu, a niekiedy przywrócenie zdrowia.

99. Co to jest Kapłaństwo?

Kapłaństwo to sakrament, który daje władzę głoszenia Słowa Bożego, składania ofiary Mszy św. i udzielania sakramentów oraz łaskę do godnego ich wykonywania.

100. Co to jest sakrament małżeństwa?

Sakrament małżeństwa to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełniania obowiązków małżeńskich i rodzinnych.